

Вісник МЕТОДИСТА

Інформаційно - методичний вісник, №2 (2), жовтень, 2013р.

Головне завдання – зробити навчання цікавим

В освіті головні цінності – дитина і педагог, здатний розвивати, захищати, оберігати її

індивідуальність. А звідси – центрованість на ідеях: людина – не засіб, а мета, тому не дитину треба пристосовувати до системи освіти, а школу до неї. Школа має бути не підготовкою до життя, а повноцінним життям.

Професія вчителя є однією з тих дивних професій, де майстер щороку продовжує себе у своїх учнях. І немає нічого благороднішого від цієї місії...

Головне завдання вчителя – зробити навчання цікавим. Для учня – посильним і успішно-результативним, для вчителя радісним.

На всіх етапах розвитку школи головним завданням було і залишається підвищення рівня професійної майстерності педагогів. Сучасній школі сьогодні потрібен учитель, який міг би оновлювати, вдосконалювати зміст своєї діяльності. Впоратися з цим завданням можна лише за умови добре організованої та спланованої роботи шкільного методичного об'єднання, оскільки одним з головних його напрямків є підвищення педагогічної майстерності вчителя без відриву від основного місця роботи. Вдосконалення професійної майстерності вчителя є одночасно і серйозним поштовхом до самоосвіти, умовою його успішної творчої праці.

Саме тому актуальною є проблема підвищення ефективності роботи методичних об'єднань учителів.

У підбірці матеріалів висвітлено питання роботи методичного об'єднання щодо реалізації творчого зростання педагогів та учнів, подано зразки планування МО вчителів.

Матеріали ґрунтуються на основних положеннях організації методичної роботи.

З.АБЕЛЬЧУК, методист РМК.

Читайте у випуску:

Головне завдання –
зробити навчання цікавим

1 стор.

Нормативно – правове
забезпечення

2 стор.

Зміст роботи ШМО

Схема обліку
результативності роботи
вчителя на уроці

3 стор.

Керівнику ШМО

Перелік документації
ШМО

3 – 4 стор.

Рекомендації щодо
планування роботи
методичного
об'єднання

4 стор.

Тематика засідань
шкільного
методоб'єднання
вчителів

5 – 6 стор.

На замітку

5 стор.

Глосарій

6 стор.

Нормативно-правове забезпечення

Шкільне методичне об'єднання учителів початкових класів у своїй діяльності керується:

1. Конституцією України
2. Законами України:
 - «Про освіту»
 - «Про загальну середню освіту»
 - «Про дошкільну освіту»
 - «Про позашкільну освіту»
 - «Про інноваційну діяльність»
 - «Державним стандартом початкової загальної освіти»
3. Положенням про шкільне методичне об'єднання учителів-предметників.
4. Положенням про керівника шкільного методичного об'єднання, іншими нормативно-правовими та методично-інструктивними документами.

Основні напрямки та аспекти роботи методичного об'єднання

Шкільне методичне об'єднання – одна з головних ланок у системі підвищення кваліфікації вчителів, робота якого спрямована на постійне покращення навчально-виховного процесу з предмета, на визначення єдиного підходу до учнів, на розвиток педагогічної творчості та культури праці колективу викладачів певного предмета.

Основними напрямками роботи шкільного методичного об'єднання є:

- Підвищення педагогічної майстерності вчителів.
- Надання методичної допомоги молодим і малодосвідченим вчителям в оволодінні інноваційними технологіями навчання, передовим педагогічним досвідом.
- Розробка і впровадження інформаційно-комп'ютерного забезпечення освітнього процесу.
- Впровадження в практику роботи школи нових технологій, інтенсифікація навчального процесу за рахунок використання комп'ютерних технологій.
- Модернізація та удосконалення матеріально-технічної бази, поповнення кабінетів навчальними посібниками, методичними розробками.
- Активізація видавничої діяльності вчителів.
- Вивчення, узагальнення та впровадження в навчально-виховний процес передового педагогічного досвіду колег.
- Розробка перспективних методичних проблем для реалізації на уроках та в позакласній діяльності.
- Організація тимчасових творчих груп для розробки конкретних освітніх програм та методик.
- Організація навчання та консультацій з питань методики викладання предметів для вчителів району, молодих спеціалістів.
- Систематизація та пропаганда педагогічної та методичної літератури.
- Проведення моніторингу якості освіти.
- Формування ключових та предметних компетентностей учнів.

Аспекти діяльності ШМО:

Діяльнісний:

мотиви
цілі
завдання
зміст
форми
методи
результати

Змістовний:

методична, науково-теоретична, психолого-педагогічна підготовка створення умов для застосування знань на практиці

Управлінський:

аналіз
планування
організація
контроль
діагностування

Система функцій шкільного методичного об'єднання вчителів

- Створює умови для самостійної, індивідуальної роботи педагогічних працівників шляхом забезпечення їх необхідною методичною, науково-методичною, загальнопедагогічною й професійною літературою.

- Організовує консультації з питань психології, педагогіки, професійної підготовки, методики викладання предметів.

- Займається організацією та проведенням виставок навчальної та методичної літератури, своєчасно інформує членів МО про нові педагогічні видання.

- Бере участь в організації та проведенні заходів: педагогічних читань, виставок, творчих звітів, науково-практичних семінарів, конференцій тощо.

- Організовує наставництво, стажування молодих спеціалістів.

- Спонукає педагогічних працівників до участі в науково-методичній і дослідницькій роботі, активно співпрацює з іншими шкільними МО, творчими групами.

- Сприяє впровадженню в практику роботи вчителів передового педагогічного досвіду, досягнень сучасної педагогічної науки й новітніх освітніх технологій.

- Організовує оцінювання професійного рівня й компетентності вчителів школи.

- Бере участь в атестації педагогічних працівників.

- Здійснює співробітництво з районним методичним кабінетом.

- Організовує дослідницьку діяльність учнів, готує їх до участі в інтелектуальних змаганнях.

- Забезпечує написання публікацій та методичних видань з досвіду роботи членів МО школи.

Схема аналізу роботи шкільного методичного об'єднання за _____ навчальний рік

Склад методичного об'єднання: _____.

ШМО вирішувало такі задачі: _____.

На засіданнях ШМО розглядалися такі питання: _____.

Члени ШМО працювали над проблемами: _____.

Протягом року МО провело такі заходи з метою:
впровадження _____;
формування ключових компетентностей учнів: _____.

підвищення професійного та методичного рівня вчителів: _____.

Учні початкових класів взяли участь у конкурсах, олімпіадах (вказати яких) і посіли відповідно місця: _____.

Протягом року вчителі _____ відвідали уроки колег (коротка анотація цих уроків).

У своїй діяльності членами ШМО активно застосовувалися такі сучасні технології та методики: _____.

Взяли участь у таких заходах за межами навчального закладу: _____.

Аналізуючи роботу ШМО, можна зробити висновок: _____.

Але в роботі методичного об'єднання були відмічені такі недоліки: _____.

Виходячи з цього, на наступний рік можна поставити завдання:
залучати учнів і вчителів до роботи _____;
активізувати використання _____;
посилити контроль за _____;
конкретизувати планування _____;
звернути увагу на _____ тощо.

3. Загальна кількість учнів, які взяли участь в міні-олімпіаді «Ерудит», конкурсах (конкретно вказати яких):
учасники	переможці
Районний	
Обласний	
Всеукраїнський	
Міжнародний	
4. Кількість відкритих уроків за рік.
5. Особиста участь у конкурсах фахової майстерності.
6. Участь вчителя в роботі фахових семінарів, творчих груп.
7. Продовження навчання випускників початкової школи у 5 класі (якісний показник).

Керівнику ШМО

РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПЛАНУВАННЯ
РОБОТИ МЕТОДИЧНОГО
ОБ'ЄДНАННЯ

Робота методичного об'єднання передбачає:

- Діагностику утруднень учителів і вибір форм підвищення кваліфікації на основі аналізу потреб.
- Розробку рекомендацій про зміст, методи та форми організації освітньо-виховної діяльності; підвищення ефективності організації навчально-виховного процесу.
- Розробку основних напрямів і форм активізації пізнавальної, науково-практичної діяльності учнів у позаурочний час (олімпіади, конкурси, предметні тижні, аукціони знань тощо).
- Вдосконалення змісту освіти, рецензування, первинну експертизу підручників, навчальних програм, технологій, методик тощо.
- Вивчення, узагальнення, пропаганду кращого педагогічного досвіду, створення банку даних актуального досвіду.
- Проведення моніторингу якості освіти та ефективної діяльності членів методичного об'єднання.
- Вдосконалення педагогічної майстерності вчителів, керівництво роботою школи молодого вчителя, педагогічними майстернями.
- Участь в атестації педагогічних працівників.

На засіданнях МО рекомендується
розглядати, зокрема, такі питання:

- робота з Державними стандартами освіти;
- вивчення й реалізація основних положень нормативних і директивних документів про освіту;
- ознайомлення з новою психолого-педагогічною й методичною літературою, фаховою пресою;
- обговорення досягнень психолого-педагогічної науки та перспективного педагогічного досвіду;
- форми організації самостійної роботи на уроках;
- методи роботи щодо ліквідації прогалин у знаннях, уміннях та навичках учнів;
- методика організації та проведення сучасного уроку й виховного заходу;
- методи стимулювання навчальної діяльності учнів;
- оптимальні методи й прийоми здійснення моніторингових досліджень;
- складання та обговорення тестів для визначення рівня навчальних досягнень учнів;
- аналіз якості знань, умінь і навичок учнів;
- аналіз відвіданих уроків і заходів, обмін досвідом;
- творчі звіти вчителів за навчальний рік;
- звіти вчителів, відповідальних за навчальні кабінети;
- робота з обдарованими дітьми;
- робота з дітьми, що потребують особливої уваги;
- вивчення і впровадження інноваційних технологій тощо.

У плані роботи МО мають бути відображені результативність і підсумки методичної роботи за попередній навчальний рік, зокрема стан виконання навчальних програм, рівень і якість навчальних досягнень учнів тощо.

У плані мають бути завдання МО на поточний навчальний

рік, основні напрямки його роботи, що впливають із завдань розбудови національної системи освіти, аналізу стану навчально-виховного процесу, а також перелік засідань МО.

ОРІЄНТОВНИЙ ЗРАЗОК
плану роботи методичного об'єднанняПлан роботи
шкільного методичного об'єднання

30Ш

на 20__ – 20__ навчальний рік

Науково-методична тема школи:

Науково-методична тема, над якою працюють члени методичного об'єднання:

I. Вступ

Мета роботи методичного об'єднання:

Аналіз роботи МО за попередній навчальний рік:

Пріоритетні напрями роботи ШМО у 20__ – 20__ н.р.:

- впровадження нових педагогічних технологій, нових форм і методів навчання, направлених на розвиток креативної особистості;
- забезпечення провідної ролі самостійності педагогів у підвищенні своєї кваліфікації, проблемно-діалогічного підходу, мотивації та розвитку їх творчого потенціалу;
- впровадження інформаційних технологій, активізація самостійної роботи школярів, розвиток інноваційного потенціалу інтелектуально обдарованих дітей;
- підвищення пізнавального інтересу учнів до вивчення навчальних предметів шляхом залучення їх до участі у конкурсах;
- впровадження проектного навчання;
- впровадження системи інтегрованих уроків з тем, які розглядаються в суміжних дисциплінах тощо.

II. Відомості про членів ШМО

Прізвище, ім'я та по батькові

Педагогічний стаж

Категорія, звання

Класи, в яких працює

Тема, над якою працює вчитель

Форма поширення досвіду

Досвід яких вчителів використовує у своїй роботі

Примітка:

Форми поширення досвіду:

1. Відкриті уроки для вчителів школи;
2. Відкриті уроки для вчителів міста;
3. Педагогічні майстерні;
4. Публікації;
5. Узагальнення досвіду в школі чи місті;
6. Конференції, педагогічні читання, педагогічні ярмарки.

III. Вивчення досягнень науки і передового
педагогічного досвіду

ПЛАНУВАННЯ ТА ТЕМАТИКА:

- відкритих уроків;
- засідань творчих або динамічних груп;
- семінарів-практикумів;
- обмін досвідом;

- творчі звіти вчителів;
- конференцій, дискусій, тощо з обміну педагогічним досвідом.

IV. Тематика засідань ШМО

Рекомендуємо провести 4-5 засідання на рік, кожне присвячувати певній темі (проблемі).

V. Вивчення та аналіз рівня знань, умінь і навичок учнів з предметів, вжиття заходів щодо подальшого їх поліпшення

У цьому розділі розглядаються питання:

- підготовки учнів до конкурсів;
- проведення нестандартних уроків, які сприяють зростанню пізнавальної активності учнів та якості знань, а також самоосвіти;
- відвідування уроків вчителів, що атестуються;
- обговорення результатів контрольних робіт за завданням адміністрації чи управління освіти;
- огляди знань учнів;
- взаємовідвідування уроків;
- підвищення ефективності навчання шляхом удосконалення системи контролю за якістю знань з предметів.

VI. Організація позакласної роботи (визначити теми, термін проведення та осіб, що відповідають):

- предметні тижні в школі;
- сумісне тематичне планування та методичні розробки уроків та позакласних заходів;
- заходи щодо організації пошуково-дослідницької та дослідницько-експериментальної роботи з учнями, робота над проектами, тощо.

VII. Адреси передового досвіду вчителів

№ п/п

Прізвище, ім'я та по батькові

Категорія, звання

Школа

Теми досвіду, консультації

Примітка:

При плануванні цього розділу користуватися адресами ППД вчителів України, області, району.

Планування всіх заходів необхідно будувати на діагностичній основі.

На замітку

Якщо ви не захочете впроваджувати зміни, я гарантую, що з'явиться хтось, хто зробить це за вас

Джек Уелч.

Стратегічна мета сучасної школи – життєва і соціальна компетентність педагога і учня. Ця мета передбачає розвиток і саморозвиток школярів на основі використання внутрішнього потенціалу особистості й організації на належному науково-методичному рівні методичної роботи, яка покликана вирішувати складні сучасні проблеми реформування національної системи освіти.

Шкільне методичне об'єднання – осередок розвитку методичної компетентності вчителів.

Конкурси формують певний імідж педагогів, стимулюють їх професійне зростання.

Проект професійного розвитку педагогів – це спеціально сконструйоване розвивальне професійне середовище, орієнтоване на створення системи безперервної освіти в міжкурсовий період.

Тематика засідань шкільного методичного об'єднання вчителів

зразок

I засідання (серпень)

Освіта. Якій їй бути? (Нова школа – нові стандарти)

Круглий стіл учителів.

Керівник методичного об'єднання.

Забезпечення навчально-виховного процесу в загальноосвітній середній школі. Складання методичної папки.

Усі вчителі методичного об'єднання.

Готовність кабінетів до роботи в новому навчальному році.

Перевірка адміністрації та профспілкового комітету.

II засідання (листопад)

Робота вчителя з підвищення рівня навченості учнів під час навчання. Планування спільної роботи учнів і вчителів.

Учитель, який атестується.

Хочеш зробити світ кращим – почни зі своїх уроків (стратегії навчання). Доповідь, складання нотаток, відкриті уроки.

Керівник методичного об'єднання.

Результативність позакласних заходів з предметів (вересень – жовтень). Підготовка до проведення олімпіад.

Обговорення звітів, складання запитань. *Учителі.*

Огляд новинок методичної та науково-популярної літератури. Повідомлення, бібліографічний огляд.

Завідувач шкільної бібліотеки.

III засідання (січень)

Психологічна підтримка творчості учнів (методи активізації творчої діяльності).

Доповідь, обговорення.

Практичний психолог, учителі.

Творчий портрет учителя, що атестується. Виставка його доробок. Відкриті уроки. Нотатки з уроків, позакласних заходів.

Керівник методичного об'єднання.

Моніторинг результативності навчання учнів за I семестр. Шляхи поліпшення роботи вчителів МО з питань оволодіння учнями міцними знаннями, вміннями, навичками. Оформлення звітів роботи вчителів, складання графіку успішності, рейтингу предмета, тестування учнів.

Учителі.

IV засідання (березень)

Мета – творча особистість (розвиток творчого потенціалу особистості). Вивчення результатів психологічного тестування учнів.

Практичний психолог, учителі.

Організація повторення на уроках. Рекомендації, складання алгоритмів, відкриті уроки.

Учителі.

(Початок. Продовження на стор. 6)

(Продовження. Початок. на стор. 6)

Проведення державної атестації в 4 класі.
Опрацювання нормативних документів.

Голова МО.

Педагогічний вернісаж. (Підготовка матеріалів до виставки в науково-методичному центрі). Матеріали, напрацьовані вчителями, відкриті уроки.

Учителі, які атестуються.

V засідання (червень)

Взаємодіюче (інтерактивне) навчання і розвиток мислення учнів. Практичне заняття, тренінг.

Голова методичного об'єднання.

Планування роботи методичного об'єднання на наступний рік. Аналіз роботи вчителів з реалізації методичної проблеми. Тестування.

Голова методичного об'єднання, учителі.

Виконання програм з предметів. Довідки.

Голова методичного об'єднання, учителі.

ГЛОСАРІЙ

Аукціон методичний – на такому аукціоні «продаються» і «купуються» творчі ідеї, досвід роботи з певної теми, методичні розробки уроку, інновації з певної проблеми.

Бенефіс педагога – проводиться за окремим сценарієм як пропаганда передового перспективного досвіду вчителя.

Взаємовідвідування уроків (виховних заходів) у системі методичної роботи має відігравати специфічну роль. Добре налагоджене взаємовідвідування сприяє перенесенню кращих методів роботи одного педагога в практику діяльності інших, надихає вчителя на пошук нових методів навчання, виховання, будить творчу ініціативу. Порівняння власного досвіду з досвідом колег дає можливість критично оцінити різні варіанти досягнення мети.

Взаємоконтроль. Мета: дати можливість кожному вчителю повідомляти про свої успіхи, досягнення колегам; виховання «Я-концепції».

Відкритий урок у школі – загальноприйнятий методичний захід, на якому відбувається показ кращого досвіду, пропаганда нових педагогічних надбань і актуальних питань методики. Без відкритого уроку (виховного заходу) неможливо здійснити поширення і впровадження передового педагогічного досвіду. Отже, підготовка відкритого уроку не дається «на відкуп» одному педагогові, а обмірковується, конструється з участю керівників школи, голови методичного об'єднання. Обов'язково зазначається не лише тема й мета заняття, а й методична мета відвідування. План відкритого уроку бажано вивісити в учительській для загального ознайомлення. Від глибини педагогічного аналізу уроку значною мірою залежить збагачення досвіду і доля поширення його серед інших учителів школи.

Група взаємовідвідин і підтримки: відвідують уроки і

позакласні заходи, спільно готуються до уроків, обговорюють отримані результати, проводять експерименти, опановують нові методики, ведуть щоденник діяльності успіхів, доповідають про результати спільної діяльності на засіданнях МО.

Групи творчі. Група педагогів-однодумців, які поглиблено вивчають запропоновану педагогічною наукою проблему, сутність і технологію того чи іншого досвіду, а також забезпечують його творче застосування. Робота ТГ спрямована на колективну розробку актуальної проблеми (методичної теми), яка забезпечує варіативними методичними засобами те чи інше коло питань освітньої системи.

Групова консультація – форма науково-методичної роботи з групою вчителів, зацікавлених вирішенням одних і тих самих проблем. Захист планів МО – групова форма роботи, яка передбачає обмін досвідом і координацію планування методичної роботи в школі.

Педагогічна інновація – процес створення, розширення та використання нововведень для розв'язання тих педагогічних проблем, які досі розв'язувалися по-іншому.

Педагогічна олімпіада – беруть участь усі вчителі і вихователі школи незалежно від стажу і досвіду роботи. Олімпіада триває впродовж навчального року і передбачає кілька етапів.

Педагогічна технологія – науково обґрунтована педагогічна (дидактична) система, яка гарантує досягнення певної навчальної мети через чітку визначену послідовність дій, спроектованих на розв'язання проміжних цілей і наперед визначений кінцевий результат.

Педагогічний брифінг – інформаційна бесіда-пояснення важливих рішень МОН України.

Структура методичної роботи включає взаємопов'язані та взаємодійні елементи, що відповідають цілям і завданням, які стоять перед навчальним закладом та втілюються у різних формах, різними методами й засобами.

Районний методичний кабінет Управління освіти, молоді та спорту Красилівської райдержадміністрації

**Вісник
МЕТОДИСТА**

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Н.ГЛУЩУК, завідувач райметодкабінету.

ЗАБЕЛЬЧУК, методист з початкового навчання.

Л.КАРНАУХ, методист райметодкабінету.

Інформаційно - методичний вісник, №2 (2), жовтень, 2013р.